

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННІНОТ

Святослав ПИЧЕЛЬ

« »

2024р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Професійна психологія»
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність – 053 Психологія
освітньо-професійна програма – «Психологія перемовин та
медіація»

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Заочна	1	2	8	4	-	-	138	150		3

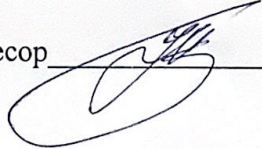
30.01.2024

Тернопіль – ЗУНУ
2024

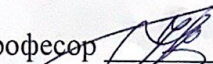
Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 05 “Соціальні та поведінкові науки”, спеціальності 053 “Психологія”, затвердженої на засіданні Вченої Ради протокол № 11 від 26 червня 2024 р.

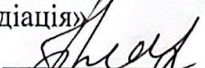
Робочу програму склала: к. психол. н., доцент кафедри психології та соціальної роботи *Надвинична Тетяна Лонгінівна*

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальної роботи, протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри психології та соціальної роботи, д.психол.н., професор Андрій ГІРНЯК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Психологія», протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності д.психол.н., професор Андрій ГІРНЯК

Гарант ОП «Психологія перемовин та медіація» к. псих. н., доцент Марія БРИГАДИР

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Професійна психологія»

1. Опис дисципліни «Професійна психологія»

Дисципліна «Психологія професійної діяльності»	Галузь знань, спеціальність, ОПП, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки	Статус дисципліни цикл загальної підготовки, нормативна Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 053 Психологія	Рік підготовки: Заочна - 1 Семестр: Заочна – 2
Кількість змістових модулів – 3	Освітньо-професійна програма – Психологія перемовин та медіація	Лекції: Заочна – 8 год. Практичні заняття: Заочна – 4 год.
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – магістр	Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «Професійна психологія»

2.1. Мета вивчення дисципліни: формування у майбутніх фахівців систематизованих уявлень, теоретичних знань та практичних умінь, які дозволять їм адекватно і ефективно використовувати одержані психологічні знання в своїй професійній діяльності.

2.2. Завдання вивчення дисципліни.

В процесі вивчення дисципліни здобувачі отримують можливість оволодіти: психологічними знаннями щодо змісту і структури професійної діяльності, психологічних основ навчання й виховання майбутніх фахівців у ЗВО; діагностичним інструментарієм щодо дослідження особливостей професійного навчання і професійного становлення майбутніх фахівців; технологією надання відповідної психологічної допомоги майбутнім фахівцям у процесі їх безпосередньої професійної підготовки й майбутньої діяльності, досвіду вивчення особистості у сфері професійної діяльності фахівців.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

3. Програма навчальної дисципліни «Психологія професійної діяльності»

ФК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

ФК5. Здатність організувати та реалізувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

ФК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

ФК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ФК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

1.5.Результати навчання:

ПРН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН13. Вести протоколи переговорного процесу, оформлювати результати переговорів, аналізувати хід та процедури переговорів в умовах територіальної віддаленості сторін.

ПРН15. Конструктивне висловлення незгоди, напрацьовування альтернативних рішень, передбачення ризиків та психологічна готовність брати на себе відповідальність за хід перемовин та медіації.

ПРН17. Своєчасне прийняття складних рішень, ефективне відпрацювання декількох проблем або завдань одночасно, а також демонстрування гнучкості та відкритості до нових структур, процедур і технологій ведення й перебігу процесу медіації під час вирішення конфлікту із використанням психологічних засобів

Змістовий модуль 1. Вступ до спеціальності. Особистість як суб'єкт професійної діяльності

Тема 1. Становлення психології професій.

Предмет, об'єкт, завдання та основні категорії психології професійної діяльності. Уявлення про працю та її значення у контексті культурно-історичного розвитку суспільства. Інституалізація професійної діяльності. Джерела зародження наукових знань про психологічні особливості трудової діяльності. Психотехніка та

наукова організація праці. Методи досліджень у психології професійної діяльності. Професії: від минулого до сучасного.

Тема 2. Професійна соціалізація особистості

Професійна соціалізація. Проблема вибору професій. Зміст поняття «професійне становлення». Соціальна ідентичність в професійній діяльності. Розвиток особистості в процесі професійного становлення. Кризи професійного становлення.

Тема 3. Індивідуально-типологічні особливості трудової діяльності

Індивідуально-типологічні особливості особистості та їх вплив на трудову діяльність. Працездатність та її динаміка. Види порушення працездатності та їх профілактика.

Тема 4. Мотивування персоналу

Теоретичні засади мотивування персоналу в організації. Основні теорії мотивації. Характеристика системи мотивування персоналу. Самомотивація та прийоми її стимулювання.

Змістовий модуль 2. Психологія професійної діяльності

Тема 5. Сучасні засади командотворення

Соціально-психологічні засади розуміння малої групи. Трудовий колектив та його характеристики. Команда: визначення, принципи взаємодії, рольова структура, етапи розвитку. Керівництво та управління командами.

Тема 6. Етичні та моральні аспекти трудових взаємовідносин

Психологічний клімат. Конфлікти в організаціях: виникнення, причини, типи, профілактика, шляхи вирішення. Етика ділового спілкування.

Тема 7. Соціально-психологічні засади керівництва та лідерства.

Характеристика основних понять. Поняття про лідерство. Керівництво та лідерство: спільні та відмінні риси. Характеристика стилів управління. Особистість лідера: індивідуальна траєкторія розвитку.

Тема 8. Сучасні погляди на розвиток професійної кар'єри

Поняття професійної кар'єри, її типи, функції та чинники впливу. Поняття про кар'єрні стратегії. Вікові особливості побудови кар'єри суб'єктом праці. Типові етапи кар'єрного розвитку особистості.

Змістовий модуль 3. Процедурні аспекти психології професійної діяльності

Тема 9. Тайм-менеджмент як складова частина самоорганізації особистості

Тайм-менеджмент як наука та мистецтво управління власним часом. Принципи тайм-менеджменту. Методики тайм-менеджменту. Хронофаги, або поглиначі часу.

Тема 10. Сучасні технології пошуку та підбору персоналу.

Суть організації добору персоналу. Традиційні методи добору та оцінки кадрів. Інноваційні методи добору та оцінки кадрів.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Психологія професійної діяльності»

5. Тематика практичних завдань з дисципліни «Психологія професійної діяльності»

Заочна форма

	Кількість годин			
	Лекції	Прак-тичні заняття	Самос-тійна робота	Індиві-дуальна робота
Змістовий модуль 1. ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ. ОСОБИСТІТЬ ЯК СУБ'ЄКТ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ				
Тема 1. Становлення психології професій.	1	-	14	-
Тема 2. Професійна соціалізація особистості	1	1	14	-
Тема 3. Індивідуально-типологічні особливості трудової діяльності	1	-	14	-
Тема 4. Сучасні засади командотворення	1	1	14	-
Змістовий модуль 2. ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ				
Тема 5. Сучасні засади командотворення	1	-	14	-
Тема 6. Етичні та моральні аспекти трудових взаємовідносин	-	-	14	-
Тема 7. Соціально-психологічні засади керівництва та лідерства.	1	1	14	-
Тема 8. Сучасні погляди на розвиток професійної кар'єри		-	14	-
Змістовий модуль 3. ПРОЦЕДУРНІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ				
Тема 9. Тайм-менеджмент як складова частина самоорганізації особистості	1	1	14	-
Тема 10. Сучасні технології пошуку та підбору персоналу.	1	-	12	-
Разом	8	4	138	-

Змістовий модуль 1. Вступ до спеціальності. Особистість як суб'єкт професійної діяльності

Заочна форма

Практичне заняття №1

Тема 1. Становлення психології професій.

Мета: Знати термінологію, розуміти особливості розвитку особистості в процесі професійного становлення; вміти визначати індивідуальну траєкторію професійного життя.

Питання для обговорення:

1. Предмет, об'єкт, завдання та основні категорії психології професійної діяльності.

2. Уявлення про працю та її значення у контексті культурно-історичного розвитку суспільства.

3. Інституалізація професійної діяльності

4. Джерела зародження наукових знань про психологічні особливості трудової діяльності. Психотехніка та наукова організація праці.

5. Методи досліджень у психології професійної діяльності.

6. Професії: від минулого до сучасного.

Тема 2. Професійна соціалізація особистості

Мета: Розуміти психологічні проблеми вибору професії майбутнім фахівцем. Вміти аналізувати вікові та гендерні особливості професійного становлення і розвитку особистості.

Питання для обговорення:

1. Професійна соціалізація. Проблема вибору професій.

2. Зміст поняття «професійне становлення». Соціальна ідентичність в професійній діяльності. Розвиток особистості в процесі професійного становлення.

3. Кризи професійного становлення.

Тема 3. Індивідуально-типологічні особливості трудової діяльності

Мета: Знати фізіологічні, психологічні та типологічні особливості особистості та їх вплив на вибір професії та успішність професійної діяльності

Питання для обговорення:

1. Індивідуально-типологічні особливості особистості та їх вплив на трудову діяльність.

2. Працездатність та її динаміка.

3. Види порушення працездатності та їх профілактика.

Тема 4. Мотивування персоналу

Мета: Розуміти особливості мотиваційної сфери особистості. Вміти визначати провідні потреби та впливати на них. Знати закономірності інтринсивної і екстринсивної мотивації.

Питання для обговорення:

1. Теоретичні засади мотивування персоналу в організації

2. Основні теорії мотивації

3. Характеристика системи мотивування персоналу.

4. Самомотивація та прийоми її стимулювання.

Практичне заняття №2

Тема 5. Сучасні засади командотворення

Мета: Знати механізми творення та функціонування трудового колективу та команди працівників, принципи їх взаємодії, рольову структуру, етапи розвитку. Володіти навичками керівництва та управління командами.

Питання для обговорення:

1. Соціально-психологічні засади розуміння малої групи.

2. Трудовий колектив та його характеристики.

3. Команда: визначення, принципи взаємодії, рольова структура, етапи розвитку.

4. Керівництво та управління командами.

Тема 6. Етичні та моральні аспекти трудових взаємовідносин

Мета: Вміти аналізувати показники психологічного клімату в трудовому колективі, вирішувати конфлікти в організаціях. Знати етичні аспекти ділового спілкування.

Питання для обговорення:

1. Психологічний клімат.
2. Конфлікти в організаціях: виникнення, причини, типи, профілактика, шляхи вирішення.
3. Етика ділового спілкування.

Тема 7. Соціально-психологічні засади керівництва та лідерства.

Мета: Знати основні аспекти керівництва та лідерства, характеристики стилів управління. Вміти планувати індивідуальну траєкторію розвитку як керівника та лідера організації.

Питання для обговорення:

1. Характеристика основних понять.
2. Поняття про лідерство.
3. Керівництво та лідерство: спільні та відмінні риси.
4. Характеристика стилів управління.
5. Особистість лідера: індивідуальна траєкторія розвитку.

Тема 8. Сучасні погляди на розвиток професійної кар'єри

Мета: Знати психологічні та вікові особливості, критерії, етапи побудови професійної кар'єри суб'єктів освітнього процесу у вищій школі.

Питання для обговорення:

1. Поняття професійної кар'єри, її типи, функції та чинники впливу.
2. Поняття про кар'єрні стратегії.
3. Вікові особливості побудови кар'єри суб'єктом праці.
4. Типові етапи кар'єрного розвитку особистості.

Тема 9. Тайм-менеджмент як складова частина самоорганізації особистості

Мета: Вміти планувати та організовувати свій час, знати основні прийоми його оптимізації та ефективного використання.

Питання для обговорення:

1. Тайм-менеджмент як наука та мистецтво управління власним часом.
2. Принципи тайм-менеджменту
3. Методики тайм-менеджменту.
4. Хронофаги, або поглиначі часу.

Тема 10. Сучасні технології пошуку та підбору персоналу.

Мета: Знати традиційні та інноваційні методи добору та оцінки кадрів. Вміти складати професіограму і психограму фахівця

Питання для обговорення:

1. Суть організації добору персоналу

2. Традиційні методи добору та оцінки кадрів
3. Інноваційні методи добору та оцінки кадрів.

6. Самостійна робота студента

Завданням самостійної роботи студентів є складання власного психологічного портрету на основі проходження тестових методик, які містяться у практикумі до дисципліни «Психологія професійної діяльності» [11].

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Психологія професійної діяльності» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- реферати, презентації;
- екзамен.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Психологія професійної діяльності» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне опитування	Модульний контроль 1	Поточне опитування	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (5 занять, 5 тем – 5 оцінок).		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (5 занять, 5 тем – 5 оцінок).		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу, щодо формування комунікативних вмінь, розвиток толерантності, емпатійності та здібності до самоуправління у спілкуванні.	Оцінювання завдання «Власний психологічний профіль»	10 тестів по 2 бали 2 теоретичні запитання по 40 балів
2. Модульний контроль 1 проводиться на 5 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 15 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів.		2. Модульний контроль 2 проводиться на 14 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 15 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів.				

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-10
2	Проекційний екран	
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	
4	Наявність доступу до мережі Інтернет	
5	Персональні комп'ютери, ноутбук.	
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

- Андрушко Я. С. Професійна ідентичність особистості як психологічний феномен. URL:<https://sociology.knu.ua/sites/default/files/library/elopen/aktprob.19.104.pdf>
- Гірняк Г. С., Гнойова І. Ю. Соціально-психологічні чинники розвитку персоналу сучасної організації. *Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід* : матеріали IV міжнар. наук.–практ. конф., м. Тернопіль, 5-6 квіт. 2019 р. Тернопіль, 2019. С. 136–139.
- Гуцуляк Н.П. Сучасні методи підбору персоналу. Сфера зайнятості і доходів в умовах цифрової економіки: механізми регулювання, виклики та доміанти розвитку: Збірник тез доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції. 23-24 жовтня 2019 р., м. Київ. Київ: КНЕУ. 2019. С. 69-75.
- Надвинична Т. Л. Впровадження діалогової моделі в освітній процес ЗВО: виклики та перспективи. *Габітус*. 2021. Випуск 29. С. 82-87.
- Надвинична Т. Л. Оцінка та контроль професійної підготовки компетентного фахівця у ЗВО: психодіагностичний вимір. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом*. Психологія. 2021. Випуск 3. 82-88.
- Надвинична Т. Л. Психологічні механізми забезпечення психічного здоров'я особистості в умовах стресу. Protection of children's rights from a legal, pedagogical and psychological perspective. Monograph, Red. Jacek Mrozek, Oksana Homotiuk, Oksana Koval.

Olsztyn 2021, Publisher: Centre for Eastern Europe Research UWM in Olsztyn, ISBN 978-83-61605-55-3., p. 97 – 105.

7. Нестуля О. О., Нестуля С. І., Кононець Н.В. Основи лідерства : електронний посібник для самостійної роботи магістрів освітньої програми «Педагогіка вищої школи» галузі знань 01 освіта / педагогіка спеціальності 011 освітні, педагогічні науки. Полтава : ПУЕТ, 2020. 232 с.

8. Остапенко І.В. Стратегії та технології активізації самоідентифікування молоді: методичний посібник. Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький: Імекс-ЛТД. 2019. 92 с.

9. Планування й розвиток професійної кар'єри учнівської молоді у системі професійно-технічної освіти: навчальний посібник / С. В. Алексєєва, Л. М. Єршова, Д. О. Закатнов, В. Т. Лозовецька, В. Ф. Орлов; за ред. Д. О. Закатнова. Житомир: «Полісся», 2018. 186 с.

10. Поліщук Л. М., Хитра О. В. . Особливості трудової поведінки працівників в умовах конфлікту. 2017. URL: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream>

11. Практикум з психології професійної діяльності /упоряд. і ред. В. С. Біскуп, Т. Л. Надвична. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 65 с.

12. Практикум з соціології та психології /упоряд. і ред. В. С. Біскуп, Т. Л. Надвична. Тернопіль:ТНЕУ, 2019. 46 с.

13. Професійна соціалізація особистості: персоногенетичний контекст : зб. тез доповідей Міжн. науково-практ. конф., 14-15 травня 2020 р., Мукачево / ред. кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. Мукачево : РВВ МДУ, 2020. 133 с.

14. Психологія професійної діяльності. Підручник / Автори-упорядники: Біскуп В.С., Гірняк А.Н., Гірняк Г.С., Крупник З.І., Надвична Т.Л., Шандрук С. К., Яремко О.М. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2022. 226 с.

15. Технології тайм-менеджменту в управлінській діяльності державних службовців: монографія / Л.Л. Приходченко, Н.В. Піроженко, М.П. Кернова, І.М Синчак; під заг. ред.Л.Л. Приходченко. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2021. 180 с.

16. Флемінг К. Говорити легко та невимушено. Як стати приємним співрозмовником. Харків: Книжковий Клуб Сімейного Дозвілля». 2020. 240 с.

17. Fraccaroli F., Sverke M. Work and Organizational Psychology: An International Perspective, Third Edition John Wiley & Sons, Ltd. 2017. 364p.

18. Nadraga V. Macro-level Modelling of Budget Support for Social Risk Management. Центральньо-український науковий вісник. Економічні науки. 2019. Вип. 2. С. 144-151.

19. Pasenko N. Information technologies to provide social effectiveness of management decisions in multilevel governance system. Актуальні проблеми державного управління. 2019. Вип. 4. С. 76-81.

20. Steve M. Jex, Thomas W. Britt Organizational Psychology: A Scientist-Practitioner Approach/ Third Edition John Wiley & Sons, Ltd. 2017. 264p.

21. Tuckman B. Developmental Sequence in Small Groups. Psychological Bulletin. URL: <http://habitus.od.ua/16-2020>

Допоміжна література

1. Наказ МОЗ України та Державного комітету України по нагляду за охороною праці №263 / 121 от 23.09.94г. «Про затвердження Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі».

2. Як написати супровідний лист до резюме. URL: <https://sweetcv.com/ua/blog/winning-cover-letter-guide>

3. Навички, важливі для кар'єри. URL: <https://don.dcz.gov.ua/publikaciya/navychky-vazhlyvi-dlya-karyery>

4. Помилки молодих фахівців на співбесіді. URL: <https://zap.dcz.gov.ua/publikaciya/pomylky-molodyh-fahivciv-na-spivbesidi>

5. Чернишова Л.І., Яковенко О.І. Сучасний погляд на прелімінаринг як ефективну технологію підбору персоналу. Економіка. Фінанси. Право. № 5/2. 2020. С. 16-20

6. Синдром студента. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B8%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%BE%D0%BC_%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0

7. Тайм-менеджмент – технологія підвищення ефективності використання часу. URL: <http://market.avianua.com/?p=4069>

8. Керівник – Лідер – Влада: основні поняття. URL: https://studopedia.ru/7_165301_osnovni-ponyattya-kerivnik-lider-vlada.html

9. Вісім основних теорій лідерства. URL: <https://psiukrearth.ru/rizne/16073-visim-osnovnih-teorij-liderstva.html>

10. Короткий курс лекцій з дисципліни «Психологія». URL: <https://studme.com.ua/158407205608/psihologiya/psihologiya.htm>

11. Якості лідера: що потрібно для успіху. URL: <https://sbm.pnu.edu.ua/2017/11/27/zagolovok-statti-sertyfikatna-programa-mini-mba>

12. 51 найперспективніша професія майбутнього. 2019. *Портал «Освіта нова»*. URL: <https://osvitanova.com.ua/posts/3052-51-naiperspektyvnisha-profesiia-maibutnoho>

Інформаційні ресурси

1. Освітній портал. URL: <http://www.osvita.org.ua>

2. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua>

3. Сайт бібліотеки ЗУНУ. URL: <http://library.tneu.edu.ua>

4. Офіційний сайт МОН України. URL: <http://www.education.gov.ua>